

ARGUMENTARI

Argumentari per a l'objecció de consciència a les proves de tercer i sisè de primària de la LOMCE

Tens fills a l'escola pública o concertada? Van a tercer o sisè de primària? Ja saps que a l'abril i al maig s'enfrontaran als exàmens Wert, les proves externes introduïdes per la LOMCE? Aquest document és un argumentari per fer objecció de consciència a la LOMCE evitant que facin les **proves externes de tercer i/o sisè de primària** programades per l'**abril i el maig de 2016**. Si vols informar-te millor sobre com dur a terme l'objecció de consciència a la LOMCE consulta el nostre document d'instruccions a noalalomce.net.

1. L'educació, mare de totes les lluites

El primer espai, després de l'entorn familiar, on es normativitzen les nostres formes de viure en societat és l'escola. Per a poder naturalitzar el funcionament democràtic, la igualtat d'oportunitats, l'equitat de gènere, la vida en comunitat, la convivència cooperativa, l'esperit crític... cal començar en primer lloc per l'escola. El dret a una educació de qualitat per a tothom no és una reivindicació més sinó la clau de volta de la societat que volem. **L'objecció de consciència a la LOMCE a través de la no presència dels i les alumnes a les proves externes és una protesta activa contra un model educatiu i de societat imposat pel PP.**

2. La LOMCE és una llei imposada i obsoleta

El 9 de desembre de 2013 es va aprovar la Llei Orgànica per a la Millora de la Qualitat Educativa, popularment coneguda com a LOMCE o llei Wert. Aquesta llei era la setena llei orgànica educativa d'ençà de l'adveniment de la democràcia a Espanya i va ser aprovada en solitari pel PP, sense un debat polític ni científic previ i sense el suport de cap altra formació política. Quines eren les dues raons adduïdes pel govern estatal per dur a terme una reforma integral del sistema educatiu? **El fracàs o abandonament escolar i el baix nivell educatiu.**

L'abandonament escolar i els mals resultats del sistema educatiu espanyol en algunes avaluacions internacionals, com PISA, eren, segons ells, fets evidents. Tanmateix, els estudis especialitzats demostraven que aquests mals resultats del sistema espanyol podien atribuir-se clarament a **l'avorriment i l'absència d'interès de l'alumnat davant d'una escola amb un model pedagògic academicista i obsolet.**

El govern del PP, amb José Ignacio Wert al capdavant, va optar per implementar una sèrie d'innovacions que lluny de solucionar les causes profundes del fracàs del sistema, el que fan és perpetuar la desmotivació a través del seu model pedagògic conservador. Wert va basar la nova llei en dos eixos bàsics: **els continguts memorístics, dirigits i tancats; i el model d'ensenyament tradicional i directiu.**

Sota aquest model es trobava un marc ètic profundament conservador i centralista que pretenia, a més, introduir els preceptes del neoliberalisme econòmic en el moll de l'ós de la societat, és a dir, en el nostre sistema educatiu.

Com veurem a continuació, les proves externes estandarditzades són una eina fonamental per a fer funcionar la llei Wert i per a poder controlar, desgastar i justificar decisions polítiques per produir canvi. Les proves de tercer i de sisè són el cavall de troia del PP per condicionar el funcionament de l'escola pública i també la concertada en benefici dels interessos del partit. L'única manera de fer visible el nostre rebuig i la nostra protesta és la mobilització i l'objecció.

3. Les proves externes de la LOMCE són les eines fonamentals de mercantilització i control del sistema educatiu

Les proves externes introduïdes per la LOMCE no són una peça més de l'engranatge de la LOMCE sinó l'instrument fonamental per mercantilitzar l'educació a través de la classificació dels centres educatius i per controlar l'ensenyament a través de l'estandardització i el blindatge del currículum. **Sense les proves externes, la LOMCE es queda sense infraestructura de control.**

a) Les proves externes serveixen per mercantilitzar l'educació

Per fer competir unes escoles amb les altres cal comparar-les d'acord amb uns estàndards comuns. Les proves externes són precisament aquests estàndards que no entenen de contextos socioeconòmics ni projectes de centre específics. I avaluen uns resultats que no tenen perquè coincidir amb els objectius dels centres. Simplement calculen la mitjana de les notes assolides pels alumnes i posen nota a tot el centre. És llavors quan **esdevenen l'instrument primordial per submergir l'educació dins la lògica mercantil de la competència**: el resultat de les proves, que per llei es fan públiques, serveix per classificar els centres, establir rànquings i, en conseqüència, promoure la competència entre persones i escoles. Emmascarades com a proves de diagnòstic, el seu objectiu és, en realitat, classificar i assignar valor de mercat a cada escola. Treure bona puntuació servirà per aconseguir alumnes, aconseguir recursos, destacar en els diferents mercats escolars i submergir l'educació (els centres, els mestres, els alumnes) en una cultura competitiva i mercantil.

La competència pot ser el motor de l'economia, però mai hauria de ser-ho de l'educació. Hi ha molts altres fonaments prioritaris sobre els quals construir l'educació: la curiositat, la motivació, la creativitat, el desig de conèixer i descobrir, la socialització, la convivència...

b) Les proves externes serveixen per precaritzar i desprestigiar la funció docent

La LOMCE introdueix el funcionament competitiu i de premi/càstig a tots els nivells. No se n'escapen ni mestres ni professors que cada cop veuen més precaritzada la seva situació laboral amb el creixement dels interinatges, el naixement de les places contingents i la supressió lenta però imparabile de les places fixes. **Mestres i professors es veuen forçats a moure's en un entorn de competició, relacions de poder i incentius econòmics** que distorsionen el sentit últim de la seva feina i vocació: l'educació dels nostres fills. Les proves externes, novament, són l'eina per posar nota de manera absolutament reduccionista a la tasca dels docents que de cop es veuen treballant en un **sistema de gestió de resultats i rendició de comptes** més proper a l'empresa que a l'escola.

c) Les proves externes serveixen per centralitzar l'ensenyament

La LOMCE és una llei molt intrusiva que ha desenvolupat les matèries i l'organització de les assignatures amb un grau de precisió que no és propi d'una llei. És recentralitza el currículum, el Ministeri d'Educació dicta el 50% de tot el contingut curricular, deixant poc marge a les comunitats autònomes. Recordem que, en matèria d'educació, tot i ser competència compartida amb l'Estat, a aquest només s'atribueix la fixació de les

bases o principis i es reserva per la Generalitat de Catalunya el desenvolupament legislatiu i la fixació de polítiques pròpies. Però a més de condicionar i controlar el currículum, les proves externes estandarditzades imposades per l'administració central determinaran què ensenyen els nostres docents i com ho ensenyen: amb la implementació d'aquests exàmens, es prioritzarà l'ensinistrament dels alumnes cap a les proves, i tercer i sisè de primària es convertiran en cursos on es focalitzi l'esforç en superar proves tipus test estandarditzades, obviant tot allò que tingui a veure amb promoure habilitats de desenvolupament de pensament crític, indagació, innovació, reflexió, avaluació i aprenentatge autònom, treball en equip i cooperació, etc. Davant els exàmens Wert, comunitats autònomes i escoles tenen poc marge de maniobra a l'hora de desenvolupar currículums propis. En definitiva, les proves acaben condicionant el currículum i limitant l'autonomia pedagògica.

d) Les proves externes serveixen per tornar a una educació academicista

Les proves externes de la LOMCE retornen l'educació a un model conductista que té com a motor d'aprenentatge, no pas la curiositat i les ganes d'aprendre, sinó en la motivació extrínseca de superació d'exàmens, revàlides i notes. La focalització en les motivacions extrínseques contribueix a enfortir l'avorriment i la falta d'interès real de l'alumnat per aprendre de manera significativa, rellevant i creativa. Simplement s'"aprèn" per a superar obstacles. Això no només va en detriment de quina és la millor manera d'aprendre significativament, tal com venen demostrant el constructivisme i les ciències cognitives des de fa dècades, sinó que el model conductista de la LOMCE i les seves proves externes contribueix a l'avorriment i la falta de motivació de l'alumnat, una de les principals causes del fracàs del nostre sistema educatiu.

Per altra part, les proves externes es focalitzen en dues o tres assignatures i deixen de banda les competències, els processos d'aprenentatge, les dinàmiques de grup, etc. Suposen el retorn a una educació basada en l'acumulació de continguts i forcen a mestres i escoles a reconduir l'ensenyament cap a aquesta línia pedagògica clarament regressiva de currículum tancat, basat només en continguts i academicista. Les proves externes **es converteixen així en instruments per neutralitzar altres models d'escola i arraconen els projectes educatius innovadors, cada cop més sol·licitats.**

e) Les proves externes serveixen per inhabilitar el model d'immersió lingüística en català

Si bé el model lingüístic és competència de cada comunitat autònoma, la LOMCE assalta directament aquesta competència i imposa el model de llengua familiar a la única comunitat, Catalunya, que havia assolit un reconeixement i consens social majoritari gràcies al model universal d'immersió lingüística. La regulació en normes de desenvolupament de la LOMCE (en concret, RD 1058/2015, de 20 de novembre) de **les proves externes de sisè apunta directament contra aquest model i les competències que Catalunya té en matèria de política lingüística, ja que de facto obliguen a fer les proves en les dues llengües.**

El tractament del plurilingüisme a l'ensenyament sol enfocar-se des de dos models alternatius: el model universal i el model de la llengua familiar (o primera llengua). El **model universal** implica que tots els alumnes estudien en el mateix idioma per assegurar que al final del procés s'obtenen els mateixos resultats. Aquest model és fruit del consens social que determina en quina o quines llengües s'ha de fer l'ensenyament. No hi ha una elecció dels pares i és un model en essència inclusiu, ja que no separa l'alumnat per raó de llengua. Es tracta del model aplicat a Catalunya on, a més de l'argument de la política d'inclusió social, se suma la política de suport a la

llengua catalana, un idioma minoritari que durant segles ha estat arraconat en el seu ús i que des de l'adveniment de la democràcia Espanya ha anat recuperant àmbits d'aplicació més enllà del domèstic. En el **model de llengua familiar (o primera llengua)** és la família qui escull la llengua d'escolarització del seu fill. Aquest model en essència és segregador, crea dues comunitats i no garanteix els mateixos resultats al final del procés educatiu. Aquest model és l'aplicat a Euskadi, Galícia i el País Valencià.

Catalunya ha aplicat el model universal de la immersió lingüística amb un èxit indiscutible pel que fa a la inclusió social, el nivell acadèmic (els alumnes acaben coneixent català i castellà per igual) i la pluralitat cultural. **La LOMCE apunta directament contra aquest model imposant el model de llengua familiar i el programa del plurilingüisme que, recordem-ho, ja ha donat les primeres mostres de fracàs a la Comunitat de Madrid.**

f) Les proves externes serveixen per augmentar les desigualtats sota la bandera de l'estandardització

Les proves externes esdevenen mecanismes de separació i selecció de l'alumnat en edats primerenques. Atès que són proves estandaritzades, que no tenen en compte les peculiaritats socioeconòmiques i geogràfiques de cada centre, ni la situació personal de cada alumne, les proves esdevenen instruments de classificació i segregació de l'alumnat. Són elles les que ajuden a determinar l'accés a les diferents vies diversificadoras de l'educació secundària, com ara la FP Bàsica, i es carreguen, per tant, la garantia d'una educació obligatòria universal per a totes les persones, independentment de la seva situació personal i socioeconòmica.

Mentre que a països com Finlàndia és pràcticament a l'edat de les proves de tercer quan comença l'escolarització, sempre inclusiva, per contra, amb les proves Wert és als 8 anys quan ja s'inicia la voluntat de cribatge prematur dels alumnes "menys competents" i s'apunta cap a la separació precoç entre "alumnes bons" i "dolents" menystenint, recordem-ho, la situació personal i socioeconòmica de cada alumne, ja que es tracta de proves estandaritzades idèntiques per a tots els alumnes.

4. Les proves externes de la LOMCE NO són avaluacions

És important tenir en compte que, malgrat que es parli de proves diagnòstiques o avaluacions, **les proves de 3er i 6è de primària no són avaluacions**, són exàmens clàssics i academicistes de llengua, matemàtiques i ciències (a sisè). No avaluen ni competències, ni processos, ni causes, ni possibles millores.

No pretenen conèixer l'estat d'aspectes específics de l'aprenentatge dels alumnes, sobretot dificultats, maduració, motivació, etc. Ni, en el cas de dificultats, n'investiguen les causes i ajusten els ajuts pedagògics que necessitin, tal com es defineix l'avaluació diagnòstica en el Termcat.

Tampoc són avaluacions integrades en el procés educatiu que, mitjançant un coneixement com més exacte millor de l'alumne en tots els aspectes de la seva personalitat i una informació ajustada sobre el procés educatiu i sobre els factors personals que hi incideixen, tenen l'objectiu d'aconseguir la millora contínua d'aquest procés, tal com es defineix també al Termcat l'avaluació educativa.

Si bé l'avaluació hauria de ser una anàlisi profunda dels processos l'aprenentatge dels alumnes, del mestratge dels professors i del funcionament de cada centre, les proves de 3er o 6è de primària simplement són, recordem-ho, exàmens clàssics i academicistes. Només és fan als alumnes individualment. Res de dinàmiques de grup i

treball en equip, res a nivell de mestres i res a nivell d'escola. **No analitzen ni avaluen, simplement posen nota.**

Per altra part, les proves **no estan lligades a programes ni partides pressupostàries**. Es desconeixen les mesures ordinàries i extraordinàries previstes de cara al recolzament de l'alumnat i el professorat en cas que els resultats de les proves resultin desfavorables. No hi ha diners explícitament destinats a aquesta fi. De fet, els darrers anys han estat marcats per una política clara de desinversió en educació. La [comparativa](#) de la inversió en educació a Catalunya entre l'any 2010 i l'any 2014 mostra les dades següents: -23,12% d'inversió en educació, -35,16% d'inversió per alumne, -80,16% en beques i ajuts a l'estudi.

Unes proves com les de tercer i sisè de primària acompanyades de la política de desinversió en educació que ha marcat els darrers anys de govern palesen que **no existeix la intenció de canvis i millores sinó de filtratges i reduccions**.

5. Hi ha avaluacions alternatives a les proves externes de la LOMCE

Des de fa anys **la renovació pedagògica ha arribat també a l'avaluació**. Existeixen **un munt de projectes, recerques i experiències d'avaluació innovadora** i qualitativa que, lluny de reduir el diagnòstic a una categoria, numèrica o verbal, per a facilitar la comparació, la classificació i la selecció dels individus, el que fa és realitzar un procés complex i el més complert possible i flexible de diagnòstic, descripció i interpretació del desenvolupament dels individus (alumnes, mestres i professors) i les institucions. **L'avaluació formativa i formadora, l'autoavaluació, la coavaluació, l'avaluació comunitària...** les noves tendències en l'avaluació pedagògica són molt més enriquidores, interessants i eficients que els exàmens finalistes tradicionals.

Cal que exigim a les administracions una renovació en l'avaluació educativa i aquesta demanda comença per rebutjar els exàmens externs de la LOMCE, absolutament simplistes i reduccionistes.

Si tot i així vols saber el nivell dels teus fills en llengua i matemàtiques d'acord amb els estàndards de la LOMCE, pots demanar a l'escola que faci unes proves internes similars com a simulacre. Simplement és primordial no fer les proves LOMCE per no legitimar la llei del PP ni ajudar a desplegar-la.

6. Catalunya, líder en el desplegament de la llei Wert, aplica les proves externes de la LOMCE

Malgrat el rebuig institucional reduït a declaracions innòcues i a la qüestió lingüística, Catalunya no se salva del desplegament de la LOMCE. És una llei orgànica d'obligat compliment i, encara que el Departament d'Ensenyament negui el seu desplegament, el cert és que l'està desenvolupant de manera exemplar, el millor de la classe podríem dir!. Les proves de 3er i 6è no són LEC, són LOMCE. La Generalitat de Catalunya ja ha desplegat a través, sobretot, de resolucions i instruccions que no apareixen al DOGC els següents articles de la LOMCE:

Balanc 2013-2016

1 L'ensenyament a Catalunya Desplegament de la LOMCE

Art. 135

Selecció del director de centre escolar

Canvi en l'estructura de la comissió de selecció del director de centre: augment dels representants de l'administració de de 3 a 5 i reducció de la representació de les famílies de 3 a 1. Decret 29/2015 de desplegament de la LOMCE que modifica el decret 155/2010 de la LEC

Art. 127

Competències del Consell Escolar

Supressió de la funció d'aprovació i reducció de les atribucions de l'òrgan representatiu de la comunitat escolar a les funcions d'avaluació i proposició. El director pren les decisions unilateralment

Disp. Adic. Trigésimo Octava

Llengua catalana Instrucció interna

Introducció progressiva del marc i el terme de 'plurilingüisme' en substitució del model històric d'immersió lingüística

Art. 20

Avaluació i promoció a Educació Primària

D'acord amb l'Article 20.3 de la LOMCE, introducció de proves d'avaluació externes a nivell estatal a tercer de primària. Consegüent desestimació de l'organització per cicles educatius i prioritació del format curs escolar. Possibilitat de fer públics els resultats per centres i comparar-los. Programació de les proves LOMCE de tercer i sisè 2015-2016

Art. 28

Avaluació i promoció a Educació Secundària Obligatoria

D'acord amb el Decret 187/2015, de 25 d'agost, de desplegament de la LOMCE, enduriment de les condicions per passar de curs a ESO. Introducció de notes numèriques per poder fer mitjanes, classificar i comparar. Instrucció interna del Departament d'Ensenyament

Art. 116

Ampliació de la durada dels concerts educatius amb les escoles privades. Cessió de sòl públic a mans privades

D'acord amb l'Article 116 de la LOMCE, ampliació de 4 a 6 anys de la durada mínima dels concerts a primària. El sòl públic es podrà entregar a mans privades Resolució, de 1 de setembre 2014

LOMCE

- Grau de desplegament de la LOMCE 2013-2016 **95%**
- Augment de poder de decisió del director/directora de centre **100%**
- Manteniment del poder de decisió de l'òrgan de representació democràtica del Consell Escolar **0%**

Desplegament normatiu 2013-2016
 llei, decrets, ordres, resolucions i instruccions internes

7. La construcció d'una nova educació des de baix

L'objecció de consciència a la LOMCE no és destructiva sinó constructiva. Desobeïm la LOMCE perquè estem construint una nova educació que es fonamenta en la democràcia, la tolerància, la igualtat d'oportunitats, la renovació pedagògica i la formació integral de les persones. I ja s'ha fet una proposta al Parlament: l'ILP d'Educació. Suma't a aquesta construcció i fes objecció de consciència a la LOMCE!

8. Crida a l'objecció de consciència

1. No volem rànquings entre escoles a causa de la publicació de les notes dels nostres fills i filles.
2. No acceptem l'avaluació basada en proves estandarditzades que es focalitzin només en poques matèries obviant la globalitat de l'educació i de l'aprenentatge.
3. Els exàmens imposats no són de competències, ja que no incentiven el pensament propi, la iniciativa personal ni la creativitat.
4. Rebutgem tot tipus d'intromissió i de control curricular de contingut academicista i ideològic.
5. La llei Wert no preveu partides pressupostàries per revertir les presumptes mancances que poden detectar les proves que hem rebutjat, mentre l'escenari de retallades es manté actiu.
6. Els sistemes de rendició de comptes són ineficaços i mai ningú ha aportat cap informe internacional que avaluï l'eficàcia de la LOMCE.
7. La LOMCE atempta contra l'autonomia dels centres, imposa control i regulació menystenint els mecanismes establerts dels processos interns de participació a l'escola. Les famílies perdem capacitat de decisió en el Consell Escolar.
8. Defensem una educació inclusiva i la LOMCE té una clara voluntat de segregació de l'alumnat 'bo' del 'dolent', per derivar els que els fan nosa cap a l'itinerari sense sortida de la FP Bàsica.
9. No hi ha hagut debat polític, científic ni públic que contrasti el discurs de defensors i detractors de la llei.
10. La LOMCE qüestiona i desconfia de la capacitat dels docents per fer la seva feina. Ells també queden vigilats, examinats i retratats en els rànquings. Obvia els docents, la seva formació, la tutela dels nous, els reforços, la participació...
11. Les proves no són vinculants i no tenen efectes curriculars. Recordeu: no atorguen cap títol ni condicionen la continuïtat dels estudis.
12. Volem mantenir en nostre model d'immersió lingüística que tan bons resultats ha donat.

És per tot això que us emplacem a reflexionar sobre l'objecció de consciència a la LOMCE i a no realitzar les proves de tercer i/o sisè de primària. Si us decidiu a fer-la i voleu informar-vos millor sobre com dur-la a terme, consulteu el nostre document d'instruccions a noalalomce.net.